

SKOLPORTENS NUMRERADE ARTIKELSERIE FÖR UTVECKLINGSARBETE I SKOLAN

Elevledda utvecklingssamtal

FÖRFATTARE JOHANNA BROLIN JUHLIN,
KARIN ELIASSON SKARSTEDT, MARIE ÖHMAN NILSSON

ARTIKEL NUMMER 4/2012

Denna artikel har 26 november 2010 accepterats för publicering i Skolportens numrerade artikelserie för utvecklingsarbete i skolan av Nacka kommuns läsgrupp med Björn Söderqvist fil. dr. samt rektor, Nacka kommun, som gruppens ordförande.

Fri kopieringsrätt i ickekommersiellt syfte för kompetensutveckling eller undervisnings i skolan och förskolan under förutsättning att författarens namn, artikelns titel och källa: Skolportens artikelserie anges. I övrigt gäller copyright för författaren och Skolporten AB gemensamt.

Denna artikel är publicerad i Skolportens nättidskrift Undervisning & Lärande.
<http://www.skolporten.se/forskning/utveckling/>. Aktuell metodbok med författaranvisningar:
http://www.skolporten.se/wp-content/uploads/2012/03/UL_Metodbok_maj2011.pdf.
Vill du också skriva en utvecklingsartikel? Maila till info@skolporten.se

Abstract

Under våren 2010 valde vi att arbeta fram en arbetsform för elevledda utvecklingssamtal för elever i år 4-6 på Myrsjöskolan. Denna arbetsform har resulterat i att eleverna har fått bättre självkänedom, föräldern större inblick i skolarbetet och sitt barns utveckling och läraren har fått fler kvalitativa samtal med varje enskild elev. Vi anser också att elevernas delaktighet och medverkan till att utforma sina individuella mål har ökat.

Johanna Brolin Juhlin 4-9 lärare sv/so, Karin Eliasson Skarstedt 1-7 lärare ma/no/eng/sv och Marie Öhman Nilsson 1-7 lärare sv/so/no/ma/bild, Myrsjöskolan i Nacka Kommun.

E-post:

johanna.brolin.juhlin@nacka.se

karin.eliasson.skarstedt@nacka.se

marie.ohman.nilsson@nacka.se

Innehållsförteckning

1.	Inledning och syfte.....	5
1.1	Inledning	5
1.2	Syfte	5
2.	Metod	6
3.	Huvuddel	7
4.	Resultat och analys	10
5.	Bilagor:	13
5.1	Bilaga 1 Förberedelser och upplägg	14
5.2	Bilaga 2 Brev till föräldrar	15
5.3	Bilaga 3 Checklista för elever	16
5.4	Bilaga 4 Dagordning för elever	17
5.5	Bilaga 5 Inbjudan från elever	18
5.6	Bilaga 6 Kom-ihåg-lista för föräldrar.....	19
5.7	Bilaga 7 Ämnesutvärderingar	20
5.8	Bilaga 8 Mållektion	24
6.	Referenser.....	25

1. Inledning och syfte

1.1 Inledning

Vi* har under flera år känt att eleverna inte varit tillräckligt delaktiga i sina egna utvecklingsamtal. Det har funnits en tendens att förälder och lärare pratat över huvudet på eleven under samtalet. De gånger eleven kommit till tals under samtalet har det varit mer i form av att besvara direkta och ofta ledande frågor från läraren eller föräldern. Eleven har inte haft kontroll över samtalet som faktiskt handlat om deras eget lärande. Vi började fundera över hur vi skulle få eleverna mer engagerade i sin lärandeprocess där utvecklingssamtalet spelar en central roll. Vi ville få eleverna mer delaktiga i sitt samtal och därmed närma oss ett av skolans viktiga uppdrag; ”...främja elevers allsidiga personliga utveckling till aktiva, kreativa, kompetenta och ansvars-kännande individer och medborgare.” (Skolverket, 2011, s. 9) Det här ledde till att vi, efter att ha lyssnat på en föreläsning av Ulrika Gigård (2010), valde att satsa på en ny arbetsform med elevledda utvecklingssamtal under hösten 2010.

Målen för vårt arbete blev därför följande:

- öka elevernas ansvar för sitt eget lärande
- göra eleverna medvetna om sina utvecklingsområden och öka motivationen för att förbättra dessa
- göra eleverna medvetna om sina styrkor och göra dem medvetna om hur de kan utnyttja dessa
- utveckla elevernas förmåga att prata om sig själva och sitt lärande
- lära eleverna att planera och hålla i ett möte

Vi fann stöd för förändringen av arbetssättet kring utvecklingssamtalen i Lgr 11, ”Eleverna ska ges inflytande över utbildningen. De ska fortlöpande stimuleras att ta aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen och hållas informerade i frågor som rör dem.” (Skolverket 2011, s. 15).

Dessutom är det ett uttalat mål att skolan ska ge varje elev möjlighet till ”... ett personligt ansvar för sina studier och sin arbetsmiljö.” (Skolverket, 2011, s. 15)

1.2 Syfte

Vi vill med denna artikel beskriva vårt arbete med elevledda utvecklingssamtal samt belysa både för- och nackdelar med detta arbetssätt.

* Med vi avses fortsättningsvis artikelförfattarna.

2. Metod

För att kunna genomföra elevledda utvecklingssamtal valde vi att utarbeta en arbetsform som skulle passa i våra klasser. Arbetsformen baserade vi på förlagor från Trädgårdsskolan i Huddinge, som har utarbetat en modell som är väl implementerad hos dem (Gigård, 2010). Arbetsformen följdes för första gången höstterminen 2010. Vi var tre klasser som valde att börja med detta, en år 4 och två år 5. Vi började med att på ett föräldramöte informera om att vi skulle förändra utvecklingssamtalen och hur vi tänkt genomföra detta. Därefter kunde arbetet med eleverna börja. Eleverna fick reflektera och formulera sig kring sina egna styrkor och utvecklingsområden i de olika ämnena i skolan. Efter det började de att planera själva mötet enligt en förbestämd dagordning. De övade sen på att hålla i sitt möte tillsammans med en kamrat. När eleven kände sig redo så fick var och en presentera sitt samtal med oss lärare. Tillsammans kom vi fram till förslag på nya mål som eleven skulle jobba mot. Föräldrarna blev inbjudna till ett entimmessamtal där eleven den första halvtimmen höll i samtalet efter sin egen dagordning. Där presenterades ämnesutvärderingarna samt några av de arbeten som eleven hade valt ut i förväg. Den andra halvtimmen ägnades åt att skriva en ny individuell utvecklingsplan tillsammans med läraren samt att diskutera det som var angeläget för tidpunkten. Efter samtalen fick sen eleverna arbeta med uppgifter som svarade mot deras egna individuella mål under en särskild lektion i veckan, som vi kom att kalla för ”mållektion”.

Efter den första terminen utvärderades arbetssättet med både elever och föräldrar i form av en skriftlig enkät.

Under arbetets gång har vi läst ur Lpo-94, skolans lokala kursplaner och nu senast i Lgr-11 och boken Lärande bedömning (Jönsson, 2011). Vi anser att vi hittat stöd för denna arbetsform i dessa skrifter.

Vi har tillsammans utvärderat denna arbetet genom kontinuerliga samtal oss emellan under samtalsperioden samt i diskussioner efteråt.

3. Huvuddel

Innan vi påbörjade arbetet med att förändra utvecklingssamtalen arbetade vi under våren 2010 fram tydliga dokument som visade hur arbetet skulle drivas. Vi tog även fram dokument som skulle komma att behövas under arbetets gång tillsammans med eleverna: elevernas ämnesutvärdering, information till föräldrar, frågor till föräldrar, mall till inbjudan och dagordning. Dessa dokument arbetade vi fram efter Ulrika Gigårds (2010) förlagor (se bilaga 1-7).

Innan vi startade upp arbetet informerade vi eleverna om hur vi tänkte förändra formen för utvecklingssamtalen. På efterföljande föräldramöte beskrev vi arbetsgången för föräldrarna och vi förklarade att vi valt att jobba på detta sätt för att framför allt öka elevernas verkliga inflytande och stärka deras roll under samtalet. Andra mål, som att eleverna skulle bli mer medvetna om sina styrkor och utvecklingsområden, öka elevernas ansvar för sitt eget lärande och att kunna kommunicera kring detta, togs också upp. Efter det fick föräldrarna en tid för sitt barns utvecklingssamtal.

Vi arbetade vidare genom att iordningställa en mapp till varje elev som vi kallade målmapp/ utvecklingssamtalsmapp. I mappen skulle elevens senaste IUP (individuella utvecklingsplan), skriftliga omdömen, målkriterier för ämnena svenska, matematik och engelska, deras egen ämnesutvärdering samt arbetsgången för arbetet med utvecklingssamtalen finnas. Under arbetets gång kom målmappen/utvecklingssamtalsmappen även att innehålla arbetsuppgifter anpassade till de egna målen.

Eleverna bjöd själva in sina föräldrar till sitt utvecklingssamtal. Detta gav föräldrarna en påminnelse om att det var deras barn som höll i utvecklingssamtalet och inte läraren. När föräldrarna svarade på inbjudan hade de möjlighet att på lappen skriva ner eventuella frågor som de hade till sitt barn eller läraren. Det här gav eleverna möjlighet att faktiskt fundera ut vad de ville ge för svar på sina föräldrars frågor och även skriva in svaret på frågan i sitt manus.

I samma veva som inbjudan skrevs förberedde läraren eleverna genom att i detalj gå igenom dagordningen för samtalet samt ämnesutvärderingen och förklara vad de olika punkterna stod för. Vi introducerade även begreppen styrkor och utvecklingsområden för eleverna. Styrkor var de bekanta med sedan tidigare, men istället för att använda dess motsats svagheter, så valde vi att använda begreppet utvecklingsområden. Vi anser att det ger en mer positiv klang och att det är få kunskaper som inte går att utveckla på ett positivt sätt.

Eleverna förberedde sitt utvecklingssamtal med hjälp av dagordningen och sin mål- utvecklingssamtalsmapp under lektionstid. Detta tog ett antal lektioner i anspråk men vi kunde motivera detta eftersom arbetet med utvecklingssamtalen har en så tydlig koppling till skolans mål i Lgr 11.

” Skolans mål är att varje elev

- utvecklar ett allt större ansvar för sina studier, och
- utvecklar förmågan att själv bedöma sina resultat och ställa egen och andras bedömning i relation till de egna arbetsprestationerna och förutsättningarna.”

(Skolverket, 2011, s. 18)

Därefter skrev eleverna ett manus för sitt samtal. Vartefter som de blev klara med sitt manus gick läraren tillsammans med varje elev igenom elevens ämnesutvärdering samt lyssnade på samtalsmanuset. Både lärare och elev hade nu möjlighet att lägga till och ta bort innehåll i manuset. Eleverna fick också möjlighet att få hjälp av mer praktiskt karaktär, som att strukturera upp sitt manus om det behövdes. Tillsammans arbetade eleverna och vi också framförslag på nya individuella mål. Enligt Anders Jönsson så är elevens - och lärarens samtal en viktig del i elevens lärandeprocess. ”... det mest effektiva sättet att lära sig självbedöma är genom att bedöma sina prestationer tillsammans med läraren (s.k. sambedömning).” (Jönsson, 2011, s. 87). När eleven och läraren kände sig nöjda med manuset fick eleverna träna på sitt samtal tillsammans med en klasskamrat. De fick möjlighet att träna tills de kände sig säkra.

Klassrummet förbereddes inför samtalen. Vi valde att ha flera samtal igång i samma lokal samtidigt för att rikta in samtalet på det positiva i elevens lärandeprocess. Vår tanke var att det sociala trycket i den situationen skulle göra att föräldrarna valde en mjukare linje gentemot sina barn, samt att fokus hamnade på elevens lärande och inte uppförande. Vi ville också avdramatisera samtalssituationen.

Ett dokument med stödfrågor (se bilaga 6) till föräldrarna placerades ut på varje samtalsplats. Dessa frågor kunde föräldrarna använda för att föra samtalet vidare om det gick i stå. Det var frågor som t.ex. ”Får du hjälp av lärarna med det du behöver?”, ”Vad gör du på rasterna?”, ”Om du fick förändra något i skolan, vad skulle det vara?”. Vår tanke med frågorna var att föräldrarna skulle få ökad inblick i sitt barns skolvardag. Efter det tog genomförandet av samtalen vid.

En av förändringarna kring den nya samtalsstrukturen var att samtalet utökades från 30 minuter till 60 minuter för elever och föräldrar. Den andra förändringen var att eleven var ensam med sina föräldrar den första halvan av samtalet. Eleven ledde då sitt möte med hjälp av ett förberett manus, en dagordning. I dagordningen tog de upp sina ämnesutvärderingar där de hade bedömt sina egna insatser i de olika ämnena och vi som pedagoger varit med och lagt till våra synpunkter. De lyfte fram sina utvecklingsområden och styrkor. De hade förberett vilka skolarbeten de ville visa. Efter det svarade eleverna på de frågor som föräldrarna i förväg anmält på inbjudan att de ville prata om. Fanns tid över så använde föräldrarna stödfrågorna för att få reda på mer om barnens skolsituation.

Under andra halvan av mötet kom vi lärare in i samtalet och svarade på frågor och funderingar samt upprättade en ny IUP, utifrån det förslag som elever och lärare utarbetat under samtalsgenomgången.

När samtalen väl var genomförda tog arbetet med att aktualisera IUP:n vid. Det gjordes genom att regelbundet utvärdera arbetet mot de egna målen. IUP:n sattes in både i elevernas planeringsbok och i deras målmapp.

Vi började nu genomföra lektioner där eleverna arbetade med individuella arbetsuppgifter som skulle hjälpa dem att uppnå sina egna mål. För en elev med utvecklingsområdet att utöka ordförrådet i engelska, kunde en arbetsuppgift vara att läsa en enklare bok på engelska samt att översätta ord och skriva en recension av boken. Ett annat utvecklingsområde kunde vara att bli säkrare på multiplikationstabellerna och detta kunde övas genom olika mattelänkar på nätet och spel. Lektionerna kallades, som tidigare nämnts, för mållektioner och var ca 60 min i veckan. Vid lektionens slut fyllde eleven i ett protokoll över vad de arbetat med under den timmen (se bilaga 8).

4. Resultat och analys

Det första tydliga resultatet av förändring kom i samband med presentationen av samtalsformen för föräldrarna. Flera föräldrar såg positivt på att vi ville utveckla formen för utvecklingssamtalen.

Däremot mottogs förändringarna med blandade reaktioner av eleverna. En del blev glada och förväntansfulla. Någon uttryckte glädje över att få vara chef över sitt eget möte. Andra var öppet negativa och förklarade att det lät som mer jobb för dem vilket de tyckte kändes jobbigt och onödigt. De flesta var tysta och verkade inte riktigt förstå.

Tidsfördelningen med 30 minuter för elev och föräldrar själva, följt av 30 minuter tillsammans med läraren, samt att samtalen låg omlott fungerade bra anser vi. Det grundar vi på att vi upplevde att föräldrarna var nöjda med den del av samtalet som de haft med sitt barn och att det inte var så mycket mer att prata om annat än att formulera IUP:n, när vi väl kom in i samtalet. Även utvärderingar som vi fått av föräldrarna efter samtalen styrker detta. ”Väldigt spännande. Positivt överraskad av upplägget som jag kanske var lite skeptisk till innan, men jag fick god inblick i mitt barns förhållanden och även kul att få uppleva det ansvar som mitt barn fick ta.” ”Att barnet kommer mer i fokus. Man har mer tid att se vad hon har gjort, titta i böcker, m.m. Bra att eleven själv berättar och bli mer medveten om vad som går bra och mindre bra.” (Föräldrautvärdering, 2011)

Alla föräldrar var dock inte nöjda, utan det fanns de som helst ville prata om allt en gång till när läraren var på plats. Detta kom fram i utvärderingarna från föräldrarna efter samtalen. ”Saknar lite av en ”vuxens” bedömning av hur det går i varje ämne då det blir något kortfattad del av samtalet”.

Vi konstaterade att vi måste bli tydligare med att vi både har lyssnat på och bearbetat varje manus och ämnesutvärderingarna tillsammans med eleverna innan föräldrarna kommer till samtalet. Detta för att vi tror att inte alla föräldrar har förstått att vi tidigare gjort detta och därför känt att de saknat lärarperspektivet under samtalet.

Ett fåtal föräldrar visade tveksamhet inför att flera samtal skulle genomföras samtidigt och i samma lokal. Trots detta valde vi att genomföra samtalen som vi planerat från början och avvaktade kommande utvärdering. Just detta kommenterades i utvärderingen med: ”Lite störande med flera i klassrummet samtidigt” och ”Att sitta i samma rum som andra är inte bra, främst ur rent integritetshänseende men inte eller för möjligheten att prata mera fritt.”

”Jag tyckte det var bra och givande att barnet själv fick berätta. Dock skulle jag ha velat sitta i ett eget rum med bara oss. Det var inte speciellt störande rent ljudmässigt utan mer bara känslan.” Denna typ av kommentarer resulterade i att vi i två av klasserna förlade samtalen i olika lokaler inför kommande termin för de familjer som önskade det. De flesta var positiva till att flera samtal pågick i samma lokal. En kommentar i utvärderingen var: ”Bra att flera var igång samtidigt. Det avdramatiserade också känslan och gjorde att det kändes logiskt att inte läraren var med hela tiden.” Vi upplever att flera samtal i samma rum hjälpte oss att få det vi önskade, att fokus lättare hölls på det positiva i elevens lärandeprocess. Det här är en stor skillnad från tidigare samtal där vi ibland upplevt att stor del av utvecklingssamtalens tid ätit upp av diskussioner kring negativa beteende hos eleven, som t.ex. svårigheter att få med idrottskläder och läxor.

I elevernas utvärderingar efter samtalen har de uttryckt sig positivt kring att de själva har kontroll över innehållet i sitt samtal. Flertalet uppskattade att de i lugn och ro fick vara själva tillsammans med sina föräldrar och berätta om sin skolsituation och visa sina arbeten. Högpresterande elever har också spontant uttryckt att det känns roligare med samtalen numer. De elever som har en negativ självbild kring sina skolprestationer har sagt att det har blivit jobbigare nu än tidigare, då det krävs en större ansträngning av dem inför samtalet.

Att eleverna kände sig trygga i samtalssituationen var ett av våra mål och vi tror att det målet uppnåddes tack vare att eleverna visste vad som skulle hända under samtalets gång. Det var ju de själva som höll i taktpinnen. Några få samtal flöt inte enligt elevens manus och tankegång, utan föräldrarna tenderade att ta över samtalet. Vi kom fram till att det i fortsättningen är viktigt att vi är extra tydliga gentemot föräldrarna med vad vi förväntar oss av både dem och eleverna under samtalet.

Vi såg tydligt att det var de elever som hade en tydlig struktur i sitt manus och som förberedde sig mest genom att upprepade gånger träna tillsammans med en kamrat, var de elever som med säkerhet mötte sina föräldrar inför samtalet. De kunde även brodera ut och avvika från manuset på ett naturligt sätt utan att tappa tråden. Det blev tydligt att de elever som behöver mycket stöd i den ordinarie undervisningen behöver det även vid den här uppgiften och då framför allt med strukturen.

Ett av de viktigaste resultaten som vi såg under arbetet med elevernas ämnesutvärderingar, var hur eleverna genom detta arbetssätt blev tvungna att försöka identifiera sina styrkor och utvecklingsområden i förhållande till målen i de olika ämnena. Vi såg också att de skriftliga omdömena inte var till någon större hjälp på grund av det sätt som de var skrivna. För att eleverna ska kunna ha hjälp av de skriftliga omdömena i fortsättningen har vi insett vikten av att de är skrivna för att tydligt påvisa elevernas prestationer i förhållande till ämnets mål,

samt vilket elevens nästa steg i utvecklingen inom ämnet bör vara. Dessa tankar stämmer väl överens med Anders Jönssons som skriver att eleverna måste ha kunskap om vart de är på väg, var de befinner sig i förhållande till målen och hur de ska närma sig målen. Han skriver också att utan detta kan inte meningsfull information föras över till IUP och användas i formativt syfte (Jönsson, 2011).

Ett annat moment i arbetet där läraren hjälper eleverna att se nästa steg i sin utveckling är när de tillsammans går igenom samtalsmanuset. Detta tillfälle gav även läraren stor inblick i elevernas tankar kring sig själva och skolan, en insikt som vi upplever att vi inte fått tidigare vid de mer traditionella utvecklingssamtalen. Manusgenomgången gjorde dessutom eleverna mer delaktiga i vad som skrivs i deras IUP eftersom det är då, i samråd med läraren, förslagen på nya mål arbetas fram. Delaktigheten i att utforma sina egna mål har därmed ökat väsentligt.

Mållektionerna som har varit ca 60 min i veckan har enligt oss gett eleverna mycket kunskapsmässigt, men det har även gett självkännedom och i viss mån kännedom om varandras olikheter. Vi anser också att elevernas ansvarstagande har ökat. De ser en direkt koppling mellan samtalet, IUP:n, mållektionerna och övrigt skolarbete. Detta i enlighet med skolans värdegrund och uppdrag. ”Undervisningen ska anpassas till varje elevs förutsättningar och behov. Den ska främja elevernas fortsatta lärande och kunskapsutveckling med utgångspunkt i elevernas bakgrund, tidigare erfarenheter, språk och kunskaper. (Skolverket, 2011, s. 8)

För oss lärare har det inte alltid varit lätt att hitta bra individanpassade uppgifter som stämmer överens med elevens mål i IUP:n, men de gånger vi har funnit relevanta uppgifter som inspirerat och motiverat eleverna har resultat blivit mycket bra. Vi ser att motivationen sjunker när eleven måste jobba med ett utvecklingsområde jämfört med om de arbetar med ämne där deras styrkor får komma fram. Det här är ett problem som gör att vi inser att vi måste hitta mer motiverande uppgifter när eleverna ska arbeta med sina utvecklingsområden.

Arbetsformen med elevledda utvecklingssamtal gav oss mersmak och gjorde att vi fortsätter att arbeta på detta sätt. Vi som lärare upplever att eleverna har vuxit med uppgiften. Vi anser att detta arbetssätt ligger i linje med Lgr 11:s värdegrund. Självständighet och ansvarstagande är två egenskaper som Lgr 11 trycker på att skolan ska utveckla hos eleverna, vilket självklart stärker oss i vår övertygelse om att arbetet med elevledda utvecklingssamtal är viktigt.

Bilagor

5.1 Bilaga 1 Förberedelser och upplägg

Elevledda utvecklingssamtal

Förberedelser

- Schemalägg samtalstider
- Kopiera Elevernas utvärdering
- Kopiera upp checklistan till eleverna
- Kopiera Inbjudan
- Kopiera Dagordningen
- Kopiera Kom i håg - listan till föräldrarna på färgat papper och plasta in.

PODB och utvärdering

Läraren skriver in omdömena i PODB:n och skickar hem till föräldrarna i slutet av terminen.

Upplägg

1. Föräldramöte

Första gången elevledda utvecklingssamtal genomförs i en klass, ska föräldrarna på föräldramötet i början av terminen förberedas på att det är deras barn som kommer att hålla i utvecklingssamtalet och vad som förväntas av dem som föräldrar. Gå igenom brevet till föräldrarna - skickas även hem.

VIKTIGT!

- + Var noga med att erbjuda oroliga föräldrar ett möte utöver detta utvecklingssamtal om det behövs.
- + Under utvecklingssamtalet kommer inga åtgärdsprogram att upprättas. Det sker vid behov under ett annat möte.
- + Det kommer pågå minst två samtal samtidigt i klassrummet.

Se bilaga - Brev till föräldrar.

2. Målmap/utvecklingssamtalsmapp. (Förbereds utanför lektionstid)

All information ang. målen ska finnas tillgänglig för eleverna i mappen.

Mappen ska innehålla:

- Kunskapsprofiler från nationella proven år 3/5
- IUP från terminen innan.
- Checklista inför utvecklingssamtalet. *Se bilaga*

3. a Schema med samtalstider skickas till föräldrarna.

3. b Inbjudan till föräldrar

Eleverna fyller i inbjudan till sina föräldrar. Tar hem inbjudan och tar tillbaka den inför förberedelsen av mötet.

4. Presentera samtalsdagordningen för eleverna. (Lektionstid)

Dagordningen är den som *eleverna* ska följa under samtalet. Förklara vad punkterna på dagordningen står för. *Se bilaga - Dagordning*

5. Samtalsförberedelser (Lektionstid)

+ Eleverna utvärderar sig själva ämnesvis (styrkor och utvecklingsområden). *Se bilaga*

+ Eleverna förbereder sitt utvecklingssamtal med hjälp av dagordningen och sin mål-utvecklingssamtalsmapp.

7. Samtalsgenomgång (Lektionstid - t ex under tyst läsning)

Alla elever ska presentera sitt utvecklingssamtal för dig som lärare. Du lyssnar och kommer med synpunkter. Tillsammans förbereder ni också kommande IUP med förslag på nya mål.

8. Träning (Lektionstid)

Eleverna måste få träna på att hålla sitt samtal flera gånger.

9. Samtalschema (Lektionstid)

Förbered eleverna på hur schemat för samtalen kommer att se ut när det gäller lokaler, vilka som har samtal samtidigt osv.

10. Förbered klassrummet inför samtalen (utanför lektionstid)

+ Möblera för **tre** samtal - så ingen behöver vänta med att komma igång med sitt samtal.

+ Vid varje samtalsgrupp ska det finnas en inplastad Kom ihåg - lapp till föräldrar.

Se bilaga - Kom ihåg - lapp till föräldrar

11. Dags för samtal!

30 min - elev och föräldrar

30 min - elev, föräldrar och lärare. IUP skrivs.

12 Aktualisera IUP (utanför lektionstid)

IUP ska sättas in i planeringsboken - hösten längst fram och våren längst bak.

IUP:n ska utvärderas i planeringsboken en gång i månaden.

13. Mållektioner

Lektioner där eleverna arbetar mot sina mål.

Utvecklingssamtal

För att få ett riktigt bra utvecklingssamtal är det viktigt att du som förälder möter ditt barn på ett positivt och engagerat sätt. Här är våra råd till dig inför utvecklingssamtalet:

Förberedelser innan samtalet

- Läs igenom ditt barns skriftliga omdömen, stämmer din uppfattning överens med pedagogernas om ditt barns utveckling?
- Fundera över vilka starka sidor du tycker att ditt barn har (till exempel ämnen, förmågor...)
- Fundera över vilka utvecklingsområden du tycker är viktigast för ditt barn. På mötet kommer du, ditt barn och läraren tillsammans välja ut högst fyra utvecklingsmål och sedan skriva ner de åtgärder/aktiviteter som vi alla kan göra för att ditt barn ska kunna nå dessa mål.

Att tänka på under samtalet

- Lyssna på vad ditt barn har att säga
- Var positiv, visa tydligt att du tror på ditt barns förmågor
- Ställ frågor, så att du bättre förstår vad ditt barn gör under skoldagen

Förslag på frågor som du kan ställa till ditt barn under samtalet

- Försök, om du kan, att ställa frågor som ditt barn inte bara kan svara ja eller nej på
- Vad arbetar du med just nu?
- Vilket ämne tycker du är roligast och varför?
- Om du har problem med något ämne eller tycker något ämne är tråkigt, hur gör du då?
- Tycker du att dina lärare hjälper dig att lösa dina svårigheter?
- Finns det något som behöver ändras för att du ska kunna lära dig så mycket som möjligt?
- Deltar du aktivt i arbetet och i så fall hur? Om inte, hur kan du förbättra det?
- Hur kan vi som föräldrar hjälpa dig i din utveckling?
- Hinner du med dina arbeten? Om inte, vad ska du tänka på för att göra det bättre?
- På vilket sätt bidrar du till en bra arbetsmiljö?
- Vilka är du med på rasterna? Vad gör ni på rasterna?
- Om någon är dum mot dig eller en kompis, vad gör du då?
- Om du fick förändra en sak på skolan, vad skulle det vara?

5.3 Bilaga 3 Checklista för elever

Checklista inför utvecklingssamtalet

- Jag har läst lärarnas skriftliga omdömen.
- Jag har utvärderat alla ämnen i min ämnesutvärdering.
- Jag har läst igenom min gamla IUP och funderat över vilka mål jag vill ha den här terminen.

- Jag har lämnat inbjudan till mina föräldrar.
- Jag har fått tillbaka inbjudan från mina föräldrar och vet vad de vill veta mer om.

- Jag har valt ut arbeten som jag vill visa mina föräldrar.
- Jag har skrivit klart mitt samtalsmanus.

- Jag har gått igenom mitt samtal med min lärare.
- Jag har tränat med en kompis.
- Jag är nöjd med mitt arbete.

5.4 Bilaga 4 Dagordning för elever

Dagordning - att följa när du skiver ditt samtalsmanus

- Hälsa dina föräldrar välkomna.
- Berätta hur du har tänkt lägga upp samtalet.

- Gå igenom dina ämnesutvärderingar.
- Sammanfatta vilka som är dina starkaste sidor.
- Sammanfatta vad det är du tycker att du mest behöver hjälp med.
- Visa de arbeten du har valt ut och berätta varför du valde just dem.

- Fråga dina föräldrar vilka starka sidor de tycker att du har.
- Fråga dina föräldrar vilka mål som de tycker att du ska ha.
- Svara på de frågor som dina föräldrar ställt på inbjudan.

- Utvärdera den senaste IUP:n och skriv en ny tillsammans med din lärare och dina föräldrar.

5.5 Bilaga 5 Inbjudan från elever

Inbjudan till förälder

_____ är välkommen på
utvecklingssamtal den _____
klockan _____ i _____.

Klipp här

Kryssa för om det är något av följande ni vill diskutera. Lämna tillbaka
talongen till _____.

_____ Ansvar för skolarbetet

_____ Ansvar för läxarbetet

_____ Arbetsro

_____ Läsningen

_____ Kamrater

_____ Raster

_____ Övrigt: _____

5.6 Bilaga 6 Kom-ihåg-lista för föräldrar

Kom i håg-lista för föräldrar

Att tänka på under samtalet

1. Lyssna på vad ditt barn har att säga
2. Var positiv, visa tydligt att du tror på ditt barns förmågor
3. Ställ frågor, så att du bättre förstår vad ditt barn gör under skoldagen

Förslag på frågor som du kan ställa till ditt barn under samtalet

Försök, om du kan, att ställa frågor som ditt barn inte bara kan svara ja eller nej på

4. Vad arbetar du med just nu?
5. Vilket ämne tycker du är roligast och varför?
6. Om du har problem med något ämne eller tycker något ämne är tråkigt, hur gör du då?
7. Tycker du att dina lärare hjälper dig att lösa dina svårigheter?
8. Finns det något som behöver ändras för att du ska kunna lära dig så mycket som möjligt?
9. Deltar du aktivt i arbetet och i så fall hur? Om inte, hur kan du förbättra det?
10. Hur kan vi som föräldrar hjälpa dig i din utveckling?
11. Hinner du med dina arbeten? Om inte, vad ska du tänka på för att göra det bättre?
12. På vilket sätt bidrar du till en bra arbetsmiljö?
13. Vilka är du med på rasterna? Vad gör ni på rasterna?
14. Om någon är dum mot dig eller en kompis, vad gör du då?
15. Om du fick förändra en sak på skolan, vad skulle det vara?

5.7 Bilaga 7 Ämnesutvärderingar

SO:

Just nu arbetar vi med: _____

Styrkor: _____

Utvecklingsområden: _____

NO:

Just nu arbetar vi med: _____

Styrkor: _____

Utvecklingsområden: _____

Teknik:

Just nu arbetar vi med: _____

Styrkor: _____

Utvecklingsområden: _____

Bild:

Just nu arbetar vi med: _____

Styrkor: _____

Utvecklingsområden: _____

SO:

Just nu arbetar vi med: _____

Styrkor: _____

Utvecklingsområden: _____

NO:

Just nu arbetar vi med: _____

Styrkor: _____

Utvecklingsområden: _____

Teknik:

Just nu arbetar vi med: _____

Styrkor: _____

Utvecklingsområden: _____

Bild:

Just nu arbetar vi med: _____

Styrkor: _____

Utvecklingsområden: _____

Idrott:

Just nu arbetar vi med: _____

Styrkor: _____

Utvecklingsområden: _____

Musik:

Just nu arbetar vi med: _____

Styrkor: _____

Utvecklingsområden: _____

Slöjd:

Just nu arbetar vi med: _____

Styrkor: _____

Utvecklingsområden: _____

Övriga ämnen (hemkunskap, moderna språk):

Just nu arbetar vi med: _____

Styrkor: _____

Utvecklingsområden: _____

Övriga styrkor och utvecklingsområden (En bra kompis, lätta att hålla ordning, pratar för...
mycket ...)

Styrkor: _____

Utvecklingsområden: _____

Utvärdering av tidigare mål:

Förslag på nya mål:

5.8 Bilaga 8 Mållektion

Mållektion

På mållektionerna kommer du att arbeta olika saker för att nå de mål vi satt upp på utvecklingssamtalet.

Mina mål är: _____

Elevens ansvar: _____

Här nedan för dulogg över vad du gör på dessa lektioner.

Datum	Här skriver du vilket ämne du jobbat med och på vilket sätt.

6. Referenser

Föräldrautvärdering (2011)

*Digital utvärdering i form av en proof**

Gigård, U. (2010)

Elevledda utvecklingssamtal – varför och hur

Föreläsning i ABF-huset i Stockholm 20 maj 2010.

Jönsson, A. (2011)

Lärande bedömning

Gleerups Utbildning AB

Skolverket. (2011)

Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2011

Skolverket

